

Lekolys

Detta är ett dialogverktyg med syfte att användas vid utveckling av förskolegårdar. Det är tänkt att användas i samarbete mellan landskapsarkitekt, förskolepedagog och gårdens förvaltare. Analys med hjälp av Lekolys genomförs på plats på förskolegården under den tid som förskolegården vanligtvis utnyttjas. Lekolys berör olika begrepp och under varje begrepp finns påståenden. Kryssa för det påstående som stämmer bäst överens med den aktuella gården. Färgkodningen ger en indikation på hur väl gården lever upp till kvalitet enligt forskningsrön. Resultatet ger ett underlag för att planera eventuella åtgärder. Lämna gärna förslag på åtgärder i kommentarsfälten. Den tillhörande vägledningen ger en förklaring till respektive tema och sammanfattar den bakomliggande forskningen. Det kan underlätta att ha med en karta över förskolegården att anteckna i och diskutera över.

Syfte med analysen:

Förutsättningar för gården:

FRIYTANS STORLEK

Friyta är den yta som barnen självständigt kan utnyttja och fritt röra sig över under sin utevistelse, utan avgränsande staket. Om gården är uppdelad mellan exempelvis olika avdelningar så får de olika delarna olika värden. Takterrass räknas inte till friyta, inte heller ytor för parkering, lastning och lossning eller förrådsbyggnader.

Friytan är minst 3000 m² samt minst 40 m² per barn.

Friytan är mellan 1200 och 3000 m² men minst 40 m² per barn.

eller

Friytan är minst 3000 m² men mindre än 40 m² per barn.

Friytan är mindre än 1200 m² oavsett yta per barn.

Kommentar:

FRIYTANS ANSLUTNING TILL VERKSAMHETENS LOKALER

Friytan är i direkt anslutning till verksamhetens lokaler och det är möjligt att ta sig ut från flera av verksamhetens rum.

Friytan är i direkt anslutning till verksamhetens lokaler men det finns endast en entré.

För att nå lekbar utemiljö måste förskolegruppen förflytta sig från förskolan. Barnen måste invänta personal för att kunna ta sig till friytan.

Kommentar:

TOPOGRAFI

Med topografi menas höjdskillnader så som kullar, slänter och bergsknallar.

Gården har en varierad topografi.

Gården är övervägande flack men har minst en höjd eller kulle.

Gården är övervägande flack, varierad topografi saknas.

Kommentar:

VEGETATION

Med vegetation menas i detta sammanhang buskar och träd som fyller syften för lek och rumslighet.

Mer än hälften av gården är täckt av vegetation.

Cirka hälften av gården är täckt av vegetation.

Enstaka eller ingen vegetation finns på gården.

Kommentar:

SOL OCH SKUGGA

Då bedömningen görs ska de årstider och tider på dygnet som förskolegården utnyttjas ha i årtanke.

Gården ger möjlighet till vistelse i såväl sol som behaglig skugga.

Gården ger möjlighet till vistelse i såväl sol som behaglig skugga, men endast under begränsade tider.

Det finns sällan tillgång till både sol och behaglig skugga på gården.

Kommentar:

ZONERING

Den trygga zonen definieras som en lugn plats med mycket vuxenkontakt.

I den dynamiska zonen kan barnet övervakas av vuxna på avstånd och den innefattar platser och redskap för mer fartfylld lek.

I den vilda zonen är barnet mer självständigt. Det kan innebära en möjlighet att dra sig undan men också äventyr där den egna fantasin får styra. Den vilda zonen bör ha en naturlig snarare än en konstruerad karaktär.

Barnen kan fritt röra sig i tre zoner.

Barnen kan fritt röra sig i två zoner.

Barnen kan endast röra sig i en zon.

Kommentar:

RUMSLIGHET

Öppna rum är ytor där sikten inte hindras. I slutna rum är besökaren omsluten av exempelvis vegetation eller byggda element och långa siktlinjer hindras.

Gården har en blandning av öppna och slutna rum samt olika sorters lekytor som barnen lätt kan röra sig emellan.

Exempel på öppna och slutna rum finns på gården men dessa blandas inte i någon större utsträckning.

Barnen hindras i sin rörelse mellan öppna och slutna rum liksom olika sorters lekytor på grund av till exempel staket.

eller

Det finns få eller inga exempel på variation mellan öppna och slutna rum på gården.

Kommentar:

SAMLINGSPLATSER

Samlingsplatser kan vara till exempel bänkar med väderskydd eller mer naturlika så som en cirkel av stenar i en naturyta.

På gården finns samlingsplatser för både större och mindre grupper.

På gården finns samlingsplatser för antingen större eller mindre grupper.

På gården saknas samlingsplatser.

Kommentar:

TILLGÄNGLIGHET

Med tillgänglighet menas möjligheten att använda utemiljön för alla, det vill säga även för personer som har nedsatt rörelseförmåga, hörsel, syn eller förmåga att kognitivt tolka sinnesintryck. Målpunkter är funktioner och aktiviteter på gården.

De flesta av målpunkterna går att nå och kan utnyttjas av alla.

Mindre än hälften av målpunkterna går att nå och kan utnyttjas av alla.

Enstaka eller ingen målpunkt går att nå och kan utnyttjas av alla.

Kommentar:

BELYSNING

Det finns belysning som gör att gården går att utnyttja även vid avsaknad av dagsljus.

Det finns belysning som gör att delar av gården går att utnyttja även vid avsaknad av dagsljus.

Det finns ingen belysning på gården.

Kommentar:

LÖST MATERIAL

Löst material är sådant som barnen kan flytta runt på förskolegården. Det kan vara sand, jord eller snö, växtdelar såsom grenar, kottar och löv eller lösa leksaker såsom hinkar och spadar.

Förskolegården har gott om löst material som kan flyttas över hela ytan.

Förskolegården har lite löst material.
eller

Löst material förekommer endast på en begränsad del av gården.

På förskolegården finns ingen eller mycket begränsad tillgång till löst material.

Kommentar:

PEDAGOGISKA AKTIVITETER

Gården erbjuder *flera* möjligheter till pedagogiska aktiviteter genom kontakt med natur som förändras över året *samt* synliga kretslopp.

Gården erbjuder *någon* möjlighet till pedagogiska aktiviteter så som natur som förändras över året *eller* synliga kretslopp.

Gården har inga eller mycket få möjligheter till pedagogiska aktiviteter.

Kommentar:

KREATIVA AKTIVITETER

Exempel på platser som uppmuntrar till kreativitet kan vara en plats som fungerar som scen, platser där det finns tillgång till material att bygga saker eller platser där barn kan uttrycka sig i färg och form.

Förskolegården ger möjlighet för barnen att vara kreativa på många olika sätt.

Det är möjligt att vara kreativ på mer än ett sätt på förskolegården.

Förskolegården erbjuder endast möjlighet till kreativitet i någon form eller inte alls.

Kommentar:

Vi som genomförde analysen. Namn, roll och profession:

Plats:

Datum:
